

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Шифр, назва дисципліни	DP031 Інфраструктура товарного ринку / Commodity Market Infrastructure
Рівень вищої освіти / фахової передвищої освіти	Перший
Відділення/	-
Семестр	1 семестр
Анотація курсу	Навчальна дисципліна спрямована на формування у майбутніх фахівців системи теоретичних знань щодо розвитку інфраструктури товарного ринку як найважливішої частини ринкової економіки.
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=459
Мова викладання	українська
Лектор курсу	викладач вищої категорії Залозна Таміла Григорівна канали комунікації: СДН «Moodle»: повідомлення в чаті Ел.пошта: lobunectamila@gmail.com Тел. 096-695-41-06 (Viber, Telegram) Messenger: https://m.me/tamilazalozna/
Місце дисципліни в освітній програмі	
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
Перелік спеціальних компетентностей (СК)	Здатність враховувати основні закономірності й сучасні досягнення у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. Здатність виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур. Здатність аналізувати стан, тенденції та напрями розвитку ринку товарів та послуг на регіональному та національному рівнях. Здатність використовувати логістичні системи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.
Перелік програмних результатів навчання	Здійснювати пошук, самостійний відбір інформації з різних джерел у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності. Проявляти ініціативу та підприємливість, володіти навичками міжособистісної взаємодії для досягнення професійної мети. Застосовувати всебічні спеціалізовані емпіричні й теоретичні знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання у практичній діяльності. Виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур. Використовувати логістичні системи у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

	Визначати основні показники діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур для забезпечення їх ефективності. Розробляти і втілювати заходи, спрямовані на забезпечення ефективності технології торговельних процесів.
Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	Загальна кількість годин – 120 Кількість кредитів – 4 Кількість лекційних годин – 30 Кількість практичних занять – 30 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 60 Форма підсумкового контролю – залік
Методи навчання	вербальний метод (лекція, бесіда, дискусія, пояснення); практичний метод (практичні, семінарські заняття); метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації, метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анування, підготовка есе, доповіді тощо); метод проблемного викладання (монологічного викладу, міркування, діалогічний метод викладу); інтерактивні методи кооперованого та колективно-групового навчання (робота в групах, робота в парах, мозковий штурм); кейс-метод (вирішення ситуацій, проблемних завдань); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані).
Зміст дисципліни	
Тема 1. Ринок споживчих товарів та послуг	Поняття ринку як економічної категорії та структурованої частини економіки. Економічна сутність ринку споживчих товарів та послуг і його характеристика. Споживчий попит як форма прояву потреби та елемент ринку. Пропозиція споживчих товарів: особливості, джерела формування товарних ресурсів. Поняття кон'юнктури ринку.
Тема 2. Сутність інфраструктури товарного ринку	Поняття інфраструктури товарного ринку. Основні елементи інфраструктури сучасного ринку та їх характеристика. Роль та функції елементів інфраструктури товарного ринку. Механізм регулювання інфраструктури товарного ринку. Показник оцінки станку розвитку інфраструктури товарного ринку.
Тема 3. Місце торгівлі в ринковій економіці	Економічні передумови виникнення та розвитку торгівлі як сфери обігу. Сутність та принципи торгівлі як галузі народного господарства. Основні функції торгівлі. Форми організації та види торгівлі.
Тема 4. Роздрібна торгівля, виставки та ярмарки	Сутність та функції роздрібно торгівлі. Види роздрібно торгівельної мережі. Роздрібні торговельні підприємства та торговельні одиниці. Типи та формати роздрібних торговців. Ярмаркова та виставкова діяльність.
Тема 5. Оптова торгівля	Сутність та функції оптової торгівлі. Види оптової торгівлі. Структура та інфраструктура оптової торгівлі. Види оптових торговельних підприємств та їх класифікація. Складський товарно-технологічний процес на підприємствах оптової торгівлі.
Тема 6. Торгово-посередницька діяльність на товарному ринках	Поняття торгово-посередницької діяльності та її характеристика. Класифікація оптових посередників. Основні функції посередників. Торгово-посередницькі операції. Організація роботи посередників.

Тема 7. Товарні біржі та аукціонна мережа	Сутність біржової торгівлі та її роль в ринковій економіці. Види бірж та правові засади їх діяльності. Організація і технологія біржової торгівлі. Біржові товари. Особливості біржових угод на товарній біржі. Брокерська діяльність на товарній біржі. Поняття аукціонної торгівлі. Організаційні форми аукціонів. Технологія проведення аукціонів.
Тема 8. Міжнародна торговельна діяльність	Поняття, структура та форми зовнішньої торгівлі. Основні показники обсягів зовнішньої торгівлі. Методи зовнішньоторговельної діяльності. Ціноутворення в зовнішній торгівлі. Особливості окремих умов контрактів. Міжнародні правила інтерпретації комерційних термінів ІНКОТЕРМС. Державне регулювання зовнішньої торгівлі.
Тема 9. Торговельне підприємство як елемент інфраструктури товарного ринку	Сутність, функції та види підприємництва. Особливості торговельного підприємництва. Торговельне підприємство як основний суб'єкт торговельної діяльності. Класифікація торговельних підприємств: види та організаційно-правові форми. Об'єднання торговельних підприємств. Законодавчо-правові основи здійснення торговельного підприємництва.
Тема 10. Товарний оборот суб'єктів торговельної діяльності	Сутність товарообороту як показника господарської діяльності торговельного підприємства. Класифікація товарообороту, характеристика його окремих видів та форм. Фактори, що здійснюють вплив на обсяг товарообороту. Управління товарооборотом торговельного підприємства. Аналіз товарообороту підприємства торгівлі. Планування обсягу та структури товарообороту торговельного підприємства.
Тема 11. Товарні запаси та товарне забезпечення торговельних підприємств	Сутність та склад товарних запасів торговельного підприємства. Показники, що характеризують стан товарних запасів торговельного підприємства. Аналіз товарних запасів на підприємствах торгівлі. Фактори, що обумовлюють обсяги та швидкість обертання товарних запасів. Нормування та планування товарних запасів. Формування товарного забезпечення товарообороту торговельного підприємства.
Тема 12. Лізинг	Визначення та економічне значення лізингу. Суб'єкти, об'єкти та предмет лізингової діяльності. Класифікаційна характеристика видів та форм лізингу. Права та обов'язки лізингоодержувача. Методика розрахунку окремих складових лізингового платежу. Економічне обґрунтування та оцінка доцільності лізингової операції. Розрахунок суми лізингового платежу. Розрахунок суми амортизаційних відрахувань. Мета лізингодавця. Мета орендаря. Класифікація лізингових платежів.
Тема 13. Франчайзинг	Поняття франчайзингу. Суб'єкти франчайзингу. Франшиза. Франчайзинговий пакет. Види франчайзингу. Послуги, що надаються франчайзі. Європейський кодекс етики франчайзингу.
Політика дисципліни	
Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання зорганізується в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.
---------------------------------	--

Система оцінювання

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних, семінарських та інших видів занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати атестацію з предмету – 60 балів); підсумковий/ семестровий контроль, проводиться у формі заліку відповідно до графіку навчального процесу. Підсумкова оцінка за умови заліку виставляється як загальна сума балів, набраних за результатами поточного контролю.

Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Мах кількість балів
Опитування та виконання завдань на семінарських заняттях (10 тем по 3 бали)	30
Експрес контрольні роботи (4 теми по 5 балів)	20
Модульні контрольні роботи (2 к.р.)	20
Виконання та захист креативної презентації	10
Дослідження товарного ринку	10
Реферат	10
Разом	100

Шкала оцінювання

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті
B	80-89	Повні знання, міцні вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь
F	1-34	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

1. Барабанова В.В. Інфраструктура товарного ринку: метод. рек. до вивч. дисц. Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. маркетингу, менеджменту та публічного адміністрування. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2019. 51с.
2. Белявцев М.І., Шестопалова Л.В. Інфраструктура товарного ринку. Київ: Центр навчальної літератури, 2015. 416 с.
3. Калюжна В.О. Інфраструктура ринку: конспект лекцій для здобувачів вищої освіти ступеня «Бакалавр» спеціальності 073 «Менеджмент», 281 «Публічне управління та адміністрування» денної та заочної форми навчання. Миколаїв: МНАУ, 2020. 79 с.
4. Пасічник В.Г., Акіліна О.В. Інфраструктура товарного ринку: Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2015. 136 с.
5. Пилявець В.М., Озима В.В., Заруба В.П. Інфраструктура товарного ринку: навчальний посібник. Київ: Аграрна освіта, 2015. 255 с.

6. Прокопенко О.В., Школа В.Ю., Дегтяренко О.О., Махнуша С.М. Інфраструктура товарного ринку: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 296 с.
7. Роздрібна та оптова торгівля. Терміни та визначення понять: ДСТУ 4303:2004. Національний стандарт України. від 01.07. 2005 р. URL: <http://www.dt-kt.com/natsionalniy-standart-ukrayini-dstu-4303-2004-rozdribna-ta-optova-torgivlya/>
8. Рокочка В.В., Алькема В.Г., Терехов В.І., Одягайло Б.М., Ковтонюк К.В та інш. Міжнародна торговельна діяльність: підручник. Київ: ВНЗ «Університет економіки та права «Крок»., 2018. 698 с.
9. Савошенко А.С. Інфраструктура товарного ринку: Навч. Посібник. Київ: КНЕУ, 2005. 366 с.
10. Сігаєва Т.Є. Інфраструктура товарного ринку, товарознавство: методичні рекомендації до практичних завдань та самостійної роботи студентів спеціальності 073 «Менеджмент» першого рівня. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. 43 с.
11. Тараєвська Л.С., Фецишин Н.М., Галюк І.Б. Інфраструктура товарного ринку: навчальний посібник. Івано-Франківськ, ІФДТУНГ, 2009. 166 с.
12. Таранюк Л.М. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. І. М. Сотник, Суми: ВТД «Університетська книга», 2018. 572 с.
13. Ткач А.А. Інституціональні основи ринкової інфраструктури: монографія. К.: НАН України, Об'єднаний ін-т економіки, 2015. 295 с.
14. Торговельне підприємництво: навчально-методичний посібник. Савицька Н.Л. та інш. Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2017. 214 с.
15. Шканова О.М. Інфраструктура товарного ринку: навчальний посібник. Київ: ЦУЛ, 2016. 320 с.
16. Шубіна О.О. Інфраструктура товарного ринку. Теоретичні засади: підручник. затв. МОНУ для студ. ВНЗ. Київ: Знання, 2009. 379 с.
17. Dinesh K.Gauri, Rupinder P.Jindal, Brian Ratchford Edward Fox and other. Evolution of retail formats: past, present, and future. Journal of Retailing. 2021. Volume 97, Issue 1. P. 42-61.
18. Martin Diehl, Biliiana Alexandrova-Kabadjova, Richard Heuver, Serafin Martínez-Jaramillo Analyzing the Economics of Financial Market Infrastructures. Hershey, PA: Business Science Reference, an imprint of IGI Global, 2016. 1st Edition. 410 p.